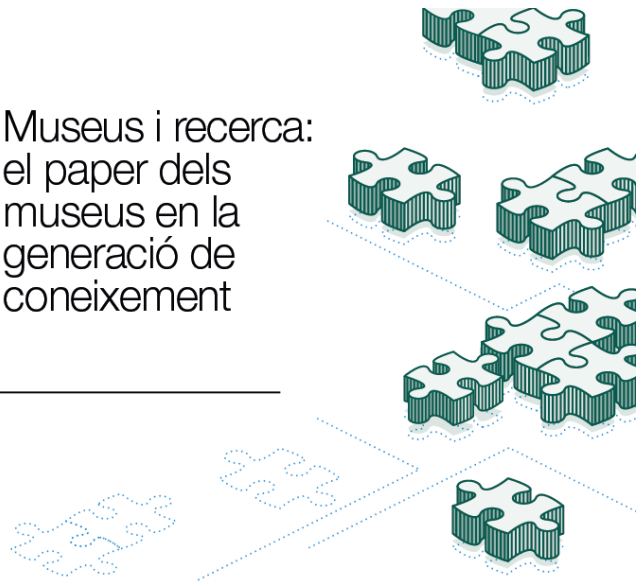

XXXVI JORNADA **XARXA MUSEUS LOCALS**

Museus i recerca:
el paper dels
museus en la
generació de
coneixement

13 de novembre de 2024

RESUMS

Museums and Research

National Museums Scotland (Edimburg)

Els museus atrauen milions de persones a tot el món (Al Regne Unit n'hi ha sis que figuren entre les deu atraccions més visitades). Però a banda de comunicar, les seves col·leccions continuen sent recursos importants per generar coneixement. En la seva intervenció, Sam Alberti reflexionarà sobre el passat, el present i el futur del paper dels museus en la recerca. Des dels gabinets de curiositats renaixentistes, passant pel paper de les col·leccions a l'Imperi, fins l'aposta per la tecnologia que fan actualment els museus, els conservadors han estudiat els objectes de què tenen cura. Exemples de disciplines diverses mostraran el paper canviant de les col·leccions a l'hora de generar noves comprensions de la natura i la cultura.

Recerca arqueològica i museus: el cas del Museu Arqueològic de l'Esquerda

Museu Arqueològic de l'Esquerda (Roda de Ter)

El Museu Arqueològic de l'Esquerda neix dins d'un projecte de recerca arqueològica, vigent des de l'any 1977 i vinculat a la Universitat de Barcelona, que té com a objectiu principal aprofundir en el coneixement del jaciment arqueològic de l'Esquerda. Aquest jaciment, declarat BCIN l'any 2006, té una història de més de 2.500 anys d'ocupació.

L'any 1988, després de deu anys de treballs al jaciment, i en coordinació amb l'Ajuntament de Roda de Ter, l'equip d'excavacions arqueològiques va impulsar la creació d'una exposició que expliqués els resultats de la recerca arqueològica. Aquest espai, que tenia caire temporal, es va convertir en l'origen del museu actual, íntimament relacionat amb tots els projectes de recerca que es desenvolupen.

Recerca per a exposar

L'Etno, Museu Valencià d'Etnologia (València)

En la intervenció es fa, primerament, un breu repàs històric a la investigació en L'ETNO. Tot seguit, es reivindica la recerca al museu com a fonament de la funció expositiva. Fa anys l'ETNO encetar un procés de reflexió i renovació que ha portat, en aquest tema, a basar les mostres de producció pròpia en projectes d'investigació realitzats pel museu. Açò implica repensar la funció de la col·lecció en l'exercici expositiu i posar-la al servei del relat. Aquesta preeminència del discurs fa apostar per museografies innovadores, i arriscades, que potencien el que es vol transmetre, més enllà de la materialitat de l'objecte, cosa que es fa ben palesa quan s'aborden temàtiques caracteritzades, precisament, per un fort component d'immaterialitat.

Mémoires et Mémoires au temps de l'éphémère, la recherche scientifique, artistique et culturelle ADN du Mémorial du Camp de Rivesaltes

Memorial del Camp de Ribesaltes (Salses-le-Château - França)

En la societat actual, els monuments commemoratius desenvolupen un paper crucial en el manteniment de la cohesió social i la preservació de la identitat col·lectiva en front a un món en canvi constant. Ens ajuda a comprendre les arrels històriques dels problemes actuals, a reforçar la cohesió entorn a valors compartits i a evitar repetir els errors del passat. Com deia Paul Ricœur, «el record és a la vegada un deure i una necessitat», perquè és un mitjà de transmissió entre generacions i una base per a construir un futur comú.

El Memorial del Camp de Ribesaltes és un equipament cultural d'interès públic la missió del qual és lluitar contra l'oblit i totes les formes de falsificació de la memòria i de la història i que participa en la construcció, a partir de memòries plurals, de FENT COMUNITAT, una història comuna transnacional.

La recerca aplicada al territori. Un eix fonamental en els museus locals?. Reflexions des de l'Ecomuseu de les valls d'Àneu

L'Ecomuseu de les Valls d'Àneu (Esterrri d'Àneu)

Des dels museus de territori, la recerca és una funció essencial que s'ha reivindicat des de fa molts anys. La crisi econòmica, però, va fer que les inversions en investigació minvessin d'una manera greu. Tot i així, la necessitat de fer recerca des dels museus és una reivindicació que cada cop s'està fent més evident. En aquesta presentació s'aporten algunes reflexions i s'expliquen algunes línies de treball que des de l'Ecomuseu de les valls d'Àneu s'estan duent a terme.

La necessitat de fer recerca en l'àmbit local que vagi més enllà de l'estudi de les col·leccions pròpies dels museus, les oportunitats que ens genera el treball en xarxa, la possibilitat de treballar en projectes de recerca que impliquin no només el passat, sinó també una mirada al futur, o la reivindicació de la investigació com a sector estratègic per al desenvolupament local del territori, són algunes de les reflexions que es compartiran.